

Den gode overgangen

2015–
2018

Plan for overgangen grunnskole – videregående skole i Rissa

- skape helhetlige opplæringsløp
- styrke tilpasset opplæring og økt læringsutbytte for alle
- hindre frafall i videregående skole
- sikre den lokale rekrutteringen til videregående skole i Rissa

Vedtatt i HOK 29.1.2016

Den gode overgangen

PLAN FOR OVERGANGEN GRUNNSKOLE – VIDEREGÅENDE SKOLE I RISSA

Innhold

1. INNLEDNING.....	2
2. UTDANNINGSVALG OG KARRIEREVEILEDNING.....	4
3. ELEVER MED BEHOV FOR SÆRSKILT TILRETTELEGGING.....	7
4. OVERFØRING AV ELEVINFORMASJON – MELDINGSSKJEMA	10
5. ELEVER MED MINORITETSSPRÅKLIG BAKGRUNN	11
6. HØYT PRESTERENDE ELEVER.....	12
Framgangsmåte ved akselerasjon	13
7. MOTTAK AV ELEVER I VIDEREGÅENDE OPPLÆRING	14
Smart start.....	14
Kartleggingsprøver og observasjoner av alle elever.....	14

1. INNLEDNING

Overgangene mellom hovedtrinnene og mellom skoleslagene er viktige faser i elevenes opplæringsløp. Overgangene kan innebære større eller mindre endringer for elevene, avhengig av om de må skifte skole, om den nye skolen er langt unna og større enn den de forlater, og om overgangen også medfører at kameratflokken splittes. For mange elever kan slike overganger oppleves positive og spennende, for andre kan de føre til usikkerhet og angst. OECDs ekspertgruppe peker på at overgangen mellom skoleslagene kommer i tillegg til alle andre endringer ungdom gjennomgår, og anbefaler blant annet styrket samarbeid mellom skoleslagene for å lette overgangen for elevene.

Denne planen omhandler og sammenfatter de viktigste berøringspunktene knyttet til overgangen mellom grunnskolen og den videregående skolen i Rissa. Hovedområdene er Utdanningsvalg og karriereveiledning, elever med behov for særskilt tilrettelegging, overføring av elevinformasjon, elever med minoritetsspråklig bakgrunn og høyt presterende elever.

2. UTDANNINGSVALG OG KARRIEREVEILEDNING

Jf lokale læreplaner for faget utdanningsvalg for ungdomstrinnet. Faget er blitt viktig i karriereveiledningen for elevene og det legger godt til rette for samhandling med bedrifter og mellom skoleslagene. Denne planen beskriver berøringspunktene mellom grunnskolene og vgs.

MÅL: GI ELEVENE BEST MULIG BAKGRUNN FOR VALG AV VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

8. trinn			
Mål	Tiltak	Tidspunkt	Ansvar
Elevene skal <ul style="list-style-type: none"> ▪ få et første møte med Rissa vgs ▪ få informasjon om yrkesmuligheter innen de ulike programområdene ▪ kunne lage en digital presentasjon fra besøket som skal formidles til andre elever når de kommer hjem til egen skole 	Felles planlegging	Rundt høstferien. Et felles møte for å planlegge utdanningsvalg både for 8., 9. og 10. trinn	Rissa vgs kaller inn representanter fra grunnskolene
	Elever og lærere på dagsbesøk ved Rissa vgs	Uke 11–12	Lærer u-trinn og fagledere vgs

9. trinn			
Mål	Tiltak	Tidspunkt	Ansvar
Elevene skal <ul style="list-style-type: none"> • møte vgs-elever og innhente informasjon om de 	Felles planlegging	Rundt høstferien. Et felles møte for å planlegge utdanningsvalg	Rissa vgs kaller inn representanter fra grunnskolene

ulike program- områdene • få mer spesifikk kjennskap til opplæringen på de ulike program- områdene		både for 8., 9. og 10. trinn	
	Vgs besøker grunnskolene i en dobbeltime <ul style="list-style-type: none"> • Felles presentasjon • Stasjoner - forberedte intervju • Oppsummering og evaluering 	Uke 14–15	Rissa vgs

10. trinn			
Mål	Tiltak	Tidspunkt	Ansvar
Elever og foreldre skal • få en orientering om utdanningsvalg og karrieremuligheter	Felles planlegging	Rundt høstferien. Et felles møte for å planlegge utdanningsvalg både for 8., 9. og 10. trinn	Rissa vgs kaller inn representanter fra grunnskolene
	Orienteringsmøte for foreldre og elever	Uke 44	Rissa vgs inviterer Grunnskolenes rådgivere deltar
Elevene skal • bli bedre kjent med de mest aktuelle programområdene	Hospitering ved Rissa vgs i to dager <ul style="list-style-type: none"> • Elevene får ett programområde hver dag • Felles info 	Uke 46–49	Rissa vgs organiserer hospiteringen. Grunnskolens lærere deltar aktivt.

10. trinn			
Mål	Tiltak	Tidspunkt	Ansvar
	<ul style="list-style-type: none">• Oppsummering og evaluering		
Elevene skal <ul style="list-style-type: none">• bli kjent med jobb- og karrieremuligheter i kommunen	Yrkesmesse	Uke 47–48	Frivilligsentralen og Rissa Utvikling i samarbeid med skolene Rissa vgs stiller med både elever og lærere

Utteksling av informasjon:

- Årsplan for vgs sendes grunnskolene ved skolestart. PTF-ukene klarlegges og oversendes i vårhalvåret.

Aktuelle dokumenter:

- Årshjul for rådgivning og karriereveiledning – grunnskolene
- Årshjul for utdannings- og yrkesveiledning – Rissa vgs (se vedlegg)

3. ELEVER MED BEHOV FOR SÆRSKILT TILRETTELEGGING

Jf vgs sine prosedyrer for oppfølging av søkere til – og mottakere av – spesialundervisning. Denne planen beskriver berøringspunktene mellom grunnskolene og vgs og de respektive PP-tjenester.

MÅL: SIKRE EN BEST MULIG INDIVIDUELL TILRETTELEGGING

Mål	Aktivitet	Tidspunkt	Ansvar
Gi vgs informasjon om elever med spesielt store tilretteleggingsbehov	Skriftlig informasjon	Så tidlig som mulig etter elevens oppstart på u-trinnet. For 10. trinn: Innen 1. okt – melding til fylkeskommunen for elever som søker i forhold til § 6.15 og § 6.17 i forskrift til opplæringslova.	Grunnskolens spesped-ansvarlige
Sikre at eleven får kunnskap om muligheter for valg i god tid før innsøking	Samtale med elev og foresatte om individuelle behov hvor PPT grunnskole og PPT vgo deltar.	Okt-nov på 10. trinn. I særlige tilfeller på tidligere årstrinn.	Grunnskolens rådgiver eller spesped-ansvarlige. PPT grunnskole og PPT vgo kalles inn, vgs kan innkalles.
Informere og gi oversikt til vgs på mulige søkere	Samrådsmøte mellom grunnskole og vgs	Des-jan.	Grunnskolens spesped-ansvarlig

Den gode overgangen

Mål	Aktivitet	Tidspunkt	Ansvar
			kaller inn. PPT grunnskole og PPT vgo kan innkalles
Sikre riktig særskilt tilrettelegging	<p>Søknad om særskilt inntak gjelder følgende elever:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegnspråklige • Elever med sterkt nedsatt fysisk og psykisk funksjonsevne • Søker til særskilt utdanningsprogram • Elever med behov for utvidet opplæringstid • Elever med behov for særskilt språkopplæring • Elever som nylig er kommet til landet • Søknad om individuell behandling av særlige grunner 	Innen 1. februar	Grunnskolens rådgiver og spesped-ansvarlige
Sikre at eleven får særskilt tilpasset opplæringstilbud	Sakkyndig vurdering	Se årshjulet for PPT i vgo for nærmere beskrivelse av frister for sakkyndig vurdering i forhold til ulike	PPT vgo

Mål	Aktivitet	Tidspunkt	Ansvar
		kategorier søkere.	
Gi eleven mulighet til å bli kjent på ny skole	Besøk på vgs	Våren 10. trinn	Grunnskolen tar initiativ. Bare ved spesielle behov
Sikre en riktig individuell tilpasning av vgo for elever med fortrinnsrett og individuell behandling	Overføringsmøte med elev, foresatte, grunnskole, vgs, PPT grunnskole og PPT vgo.	Mai-juni	Vgs v/spesped-koordinator innkaller

Aktuelle dokumenter:

- Rutiner for behandling av søkere/elever med fortrinnsrett og med mulige spesialundervisningsbehov i Sør-Trøndelag fylkeskommune
- Årsplan for PPT i vgo i Sør-Trøndelag fylkeskommune

4. OVERFØRING AV ELEVINFORMASJON – MELDINGSSKJEMA

MÅL: SIKRE TILPASSET OPPLÆRING FRA DAG ÉN FOR ELEVER MED SPESIELLE UTFORDRINGER

For å få gode overganger er det viktig at den skolen som eleven skal begynne på, får tilstrekkelig informasjon til å kunne tilrettelegge best mulig for den enkelte elev så raskt som mulig. Samtidig er dette personopplysninger som må behandles med varsomhet og i tråd med gjeldende regelverk.

1. Eget meldingsskjema fylles ut og er vedlegg til søknad innen 1. mars.
2. Sammen med meldingsskjema kan søker sende inn dokumentasjon som har betydning for opplærings situasjonen.
3. Grunnskolene må bistå søkerne i forbindelse med meldingsskjema og overføring av dokumentasjon.
4. Kontaktlærer på 10. trinn sørger for å få elevens/foresattes samtykke til å videreformidle nødvendig informasjon.
5. Kontakt mellom de to skoleslagene vedr. eleven. Møte med elev og foresatte ved behov. Ansvar: Grunnskole.
6. Ved behov kan videregående skole ta kontakt med grunnskolen for utfyllende informasjon i tillegg til meldingsskjema. Grunnskolens kontaktlærer kan også inviteres til basisgruppemøte på vgs tidlig etter skolestart.

Aktuelle dokumenter:

- «Bedre gjennomføring» (under utarbeiding ved Rissa vgs).
- Faglærers pedagogiske rapport (se vedlegg)
- Årsplan for PPT i vgo i Sør-Trøndelag fylkeskommune (se vedlegg)

5. ELEVER MED MINORITETSSPRÅKLIG BAKGRUNN

MÅL: SIKRE BEST MULIG INDIVIDUELL TILRETTELEGGING FRA DAG ÉN I VIDEREGÅENDE SKOLE

En del elever som søkes inn ved ordinært inntak, har behov for særskilt tilrettelegging pga språkvansker.

1. Kontaktlærer på 10. trinn sørger for å få elevens/foresattes samtykke til å videreformidle nødvendig informasjon.
2. Overføringsmøte u-trinn/vgs der kontaktlærer 10. trinn og kommende kontaktlærer/norsklærer i vgs deltar sammen med ansvarlig for grunnskolens opplæring i grunnleggende norsk.
Ansvar: kontaktlærer grunnskole.

6. HØYT PRESTERENDE ELEVER

MÅL: SIKRE BEST MULIG TILPASSET OPPLÆRING FOR HØYT PRESTERENDE ELEVER

Prinsippet om tilpasset opplæring skal gjelde for alle elever, også de høyt presterende. Tilpasset opplæring for elever med stort faglig potensial kan for eksempel være akselerasjon eller beriket undervisning.

Tilbudet til elever på ungdomstrinnet om å ta fag fra videregående opplæring, er regulert av opplæringsloven § 2-1 og forskrift til opplæringsloven §§ 1-15 og 3-25.

Forskriften § 1-15 sier at elever på ungdomstrinnet som har tilstrekkelig kompetanse i grunnskolefagene til å følge opplæringen i ett eller flere fag på videregående nivå, skal ha mulighet til det. På videregående nivå kan disse ungdomsskoleelevene ta fellesfag og programfag, som bygger på fag i grunnskolen. Kommunen fattet enkeltvedtak om at eleven på ungdomstrinnet skal ta ett eller flere fag i videregående opplæring. Før kommunen gjør enkeltvedtaket, skal det innhentes samtykke fra eleven eller elevens foresatte. Eleven skal ha underveisvurdering og sluttvurdering etter forskriftens kapittel 3 i faget, både på ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Elever som følger opplæring på videregående nivå, skal normalt få fritak for opplæringsplikten i gjenstående timer i det tilsvarende grunnskolefaget. Eleven kan også bruke valgfagstimer og inntil 60 % av timene i faget utdanningsvalg til denne opplæringen, dersom det ikke kan frigjøres nok timer fra det tilsvarende grunnskolefaget.

Forskriften § 3-25 tredje ledd sier at elever på ungdomstrinnet som avslutter et fag tidligere enn det som følger av læreplanverket, skal være med i trekket til eksamen i faget det opplæringsåret faget blir avsluttet. Eleven regnes altså som avgangselev det året faget avsluttes. Dersom eleven blir trukket ut til eksamen i dette faget, kommer denne eksamen i tillegg til de eksamener som departementet har bestemt at eleven skal ha på 10. årstrinn. Hvis klassen trekkes ut i det faget eleven allerede har avsluttet, skal eleven ikke ta eksamen. Eleven får heller ikke mulighet til å ta lokalt avgitt eksamen i faget (muntlig eksamen). På vitnemålet til en elev som har tatt fag på videregående nivå mens eleven går på ungdomstrinnet, skal det stå en merknad om at eleven har brukt tiden til valgfag til å ta fag fra videregående opplæring.

Dersom en elev som har tatt avsluttende eksamen f. eks. på 9. trinn, ombestemmer seg, og likevel ønsker å følge klassens undervisning på ordinært vis på 10. trinn, har eleven ikke mistet sine rettigheter. Fritaksvedtaket skal da oppheves, og standpunkt- og eksamenskarakteren slettes.

Framgangsmåte ved akselerasjon

Dersom en elev ønsker å ta fag på videregående nivå etter å ha avsluttet opplæringen i ett eller flere fag i grunnskolen før tida, går skolene fram på denne måten:

1. Kontaktlærer og rektor i grunnskolen vurderer i samarbeid med elev og foresatte om det kan være formålstjenlig med et samarbeid med vgs for at eleven kan ta fag/deler av fag i vgs mens eleven er på ungdomstrinnet. Ansvar: Kontaktlærer.
2. Dersom punkt 1 er aktuelt, innkaller rektor grunnskole til et samrådsmøte der elev, foresatte og rådgiver/rektor i vgs deltar for å drøfte mulighetene for tilpasset opplæring. Ansvar: Rektor grunnskole.
3. På bakgrunn av sakkyndig anbefaling, enkeltvedtak og gjennomført grunnskoleeksamen kan det inngås skriftlig avtale mellom grunnskole og vgs for evt tilrettelagt opplæring i fag/deler av fag med hensyn til organisering, ressursbruk mm. Ansvar: Rektorene grunnskole og vgs.

Aktuelle dokumenter:

- [Rundskriv Udir-4-2013](#): Elever som tar fag fra videregående opplæring på ungdomstrinnet.

7. MOTTAK AV ELEVER I VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

MÅL: SIKRE ELEVENE EN GOD START

Smart start

1. Første skoledag inviteres elever og foresatte til skolen. De foresatte blir med inn i Vg1-klassene og får da orientering av kontaktlærer og mulighet for samtale enkeltvis eller i gruppe.
2. Kontaktlærer tar en telefon til alle hjem i løpet av de to første ukene.
3. Det gjennomføres en oppstartsamtale mellom kontaktlærer og elev i løpet av de to første ukene etter skolestart. Det er utarbeidet en mal for samtalen som kontaktlærer kan bruke.

Kartleggingsprøver og observasjoner av alle elever.

Alle elever gjennomfører kartleggingsprøver i norsk, engelsk og matematikk. Disse prøvene og observasjoner av elevene følges opp med:

1. Fagsamtale med den enkelte elev (veiledende mal utarbeidet).
2. Vurdering av individuelle tiltak.
3. Pedagogiske tiltak i klassene.

Der det er åpenbart at en elevs behov ikke kan løses innenfor det ordinære opplæringstilbudet, utarbeides sakkyndig vurdering raskt som grunnlag for spesialundervisning. For elever med uavklart behov for spesialundervisning, utprøves tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet før det utarbeides en pedagogisk rapport som grunnlag for søknad om spesialundervisning.

I forbindelse med midtveisvurdering i første semester vurderes det om eleven har realistiske utdannings- og yrkesvalg. Det vurderes alternative utdanningsløp der en ser at opplæring innen ordinære rammer ikke ser ut til å være hensiktsmessig.